

Порядок слов

Ағылшын тіліндегі бекіту мен теріске шығарудағы сөздердің тәртібі

Ағылшын сөйлеміндегі сөздердің тікелей тәртібі келесідей: Бірінші орында **бастауыш**, екінші орында **баяндауыш**, үшінші орында – **толықтауыш**. Кейбір жағдайларда **пысықтауыш** бірінші кезекте тұруы мүмкін. Ағылшын сөйлемінде негізгі етістікте көмекші етістік пайда болуы мүмкін. Өзіңіз білетіндей, **көмекші етістік – баяндауыштың бөлігі болып табылады**, сондықтан онымен де сөз тәртібі түзу болып қалады.

Мысалы:

Бірінші орында бастауыш:

The dog is barking- Ит үріп жатыр. (*Dog* – бастауыш/ *is barking* – баяндауыш)

They say – Олар сөйлеп жатыр. (*They*- бастауыш/ *say* – баяндауыш)

Екінші орында баяндауыш:

The cat is hungry – Мысықтың қарны аш.

Bota is painting - Бота сурет салып отыр.

Толықтауыш баяндауыштан кейін:

Aruzhan gave me a book – Аружан маған кітап берді. (*Маған* – толықтауыш/ *кітап берді* - баяндауыш)

Пысықтауыш тек кей жағдайларда қолданылады:

Usually Dina cooks porridge – Әдетте ботқаны Дина дайындайтын.
(*Usually*-пысықтауыш/*Dina* – бастауыш/*Cooks*- баяндауыш)

Тест:

1.Бастауыш + баяндауыш + толықтауыш + пысықтауыш.

Бұл ағылшын тілі үшін дұрыс реттілік пе?

Иә

Жоқ

2. Қай сөйлемде сөз тәртібі дұрыс?

He in the morning was reading a book.

In the morning he was reading a book.

In the morning he was a book reading.

3.Қай сөйлемде сұрақ белгісі дұрыс қойылмаған?

Where are you from?

Does what he want?

How much is a house?

4.Дұрыс көрсетілген сөйлемді таңдаңыз:

The teacher gave textbooks to the pupils.

The teacher gave to the pupils textbooks.

Личные местоимения

Ағылшын тіліндегі тұлғалық есімдіктер, орыс тіліндегідей, қарастырылып отырған тұлғаны немесе затты білдіреді. Ағылшын тілінде есімдіктердің үш тобы бар:

бірінші жақ (*first-person pronouns*) **I** (мен) және **We** (біз)

екінші жақ (*second-person pronoun*) **You** (сен, сіз)

үшінші жақ (*third-person pronoun*) **He**(ол ұл), **She** (ол қыз), **it** (ол жансыз зат) және **They**(олар).

Есімдіктің формасына тек сан ғана әсер етпейді. Жеке есімдіктер септіктерге қарай да өзгереді.

Адам қандай да бір әрекетті өз бетінше орындаған кезде атау септікті пайдаланамыз:

Мысалы:

She studies English-**Ол** ағылшын тілін оқып жүр.

Есіңізде болсын, бірнеше есімдіктер бір етістікке қатысты болған жағдайда есімдіктердің реті келесідей болады: біріншіден бұрын үшінші және екінші жақ (she and I; you and I): және үшінші жақтағы екінші жақ (You) және (he).

Объектілік септік әрекеттің қандай да бір адамға немесе объектіге бағытталғанын көрсету үшін қажет. Бұл жағдайда есімдіктер өзгереді.

- $I \rightarrow Me$

- *You* → *You*
- *He* → *Him*
- *She* → *Her*
- *It* → *It*
- *We* → *Us*
- *They* → *Them*

Мысалы:

Бұл кітапты анау қызға беріңіз-Give this book to **her**.

Мен оны жасауға тырыстым-I tried to make **it**.

Тест:

- people
 - ☐ we
 - ☐ you
 - ☒ **they**
- Nick
 - ☒ **he**
 - ☐ she
 - ☐ it
- an apple
 - ☐ he
 - ☐ she

☐ **it**

- animals

☐ you

☐ **they**

☐ we

- Steve and Mary

☐ he

☐ we

☐ **they**

- a boy

☐ **he**

☐ she

☐ it

- a woman

☐ he

☐ **she**

☐ it

- books

☐ it

☐ we

☐ **they**

- a fox

- ☐ he
- ☐ she
- ☒ **it**

- roses

- ☐ we
- ☐ it
- ☒ **they**

Жиілік үстеуі дегеніміз не?

Жиілік үстеуі іс-әрекеттің қаншалықты жиі орындалатынын көрсетеді (бұл көп жағдайда

барлығы етістікпен берілген). Жиіліктің негізгі 6 үстеуі бар: **always** - әрқашан, (немесе **normally**) - әдетте, **often** - жиі, **sometimes** - кейде, **rarely** - сирек, **never** - ешқашан. Олар сипаттайтын әрекеттің орындалу жиілігінің дәрежесімен ерекшеленеді.

Сөйлемдегі жиілік үстеуінің орны

Жиілік үстеуінің сөйлемдегі негізгі орны ,бастауыш пен баяндауыш арасында, субъект пен әрекет арасында. Төменде тағы бірнеше мысал келтірілген:

Олар демалыста жиі кездесіп тұрады-*They often meet on vacation.*

Мен әрдайым осы жолды таңдаймын-*I always choose this way.*

Бұл ережеден ерекшелік - to be (to be) етістігі. Бұл етістікпен сөйлемдерде жиілік үстеуі мына мысалдардағыдай етістіктен кейін келеді:

There are always lots of people in the city centre on Saturday nights. /Сенбі күні кешкі уақытта қала орталығында адам көп болады.

But our friends are never on time so it doesn't matter if we're late/ Бірақ біздің достарымыз (болмайды) ешқашан уақытында емес, сондықтан кешігіп қалғанымыз маңызды емес.

Тест:

1. They_____ go to the cinema. They watch movies on TV.
 - Sometimes
 - **Never**
 - Often
2. He_____plays football in his free time, but not often.
 - Always
 - **Rarely**
 - Hardly ever
3. Sue _____does her homework. She's the best student in my class.
 - **Usually**
 - Rarely
 - Never
4. We_____have a picnic, maybe once a month.
 - Always
 - Often
 - **Rarely**
- 5.I_____make my bed, but today I don't have time.
 - Rarely
 - **Usually**

- Never

6. Daniel _____ helps his mom about the house, he's lazy.

- **Rarely**
- Always
- Often

7. I _____ cry when I read a sad story, I'm not very emotional.

- Never
- Often
- **Hardly ever**

8. My cat _____ sleeps on my bed. But today he sleeps in another room.

- Often
- Never
- **Always**

9. Mary _____ walks her dog, but she loves her dog very much.

- Always
- Often
- **Rarely**

10. I _____ drink coffee, but today I want to drink tea.

- **Usually**
- Never
- Hardly ever